

LITERATURA

“Sóc pallasso però jugant amb la veritat i la mentida, tota la juguesca de la vida”

El darrer poemari d'Enric Casasses (Barcelona, 1951), *T'hi sé* (Edicions de 1984) recorre un any i escaig d'escriptura. A més, comença amb el poema “Febrer” i acaba amb un altre titulat “Gener” i un apèndix de tres peces més “que es lliguen”. L'últim poema és escrit el 27 de maig del 2011, el dia que van desallotjar els indignats de la plaça de Catalunya de Barcelona. Poeta i recitador iconoclasta que ha escampat la poesia en múltiples recitals, al *T'hi sé* Casasses fa ballar referències (poetes trobadors, Vinyoli, Pessoa, Eliot, Kenneth Patchen, Blake...), el gust pel joc, els girs de llengua, el dring i la ironia dels versos i també temes com l'amor, el viatge, el temps, el paisatge i les paradoxes de tot plegat.

Enric Casasses.

—Com comenceu a treballar el *T'hi sé*?

—Ve d'una cosa que he tingut moltes vegades, que és la ràbia de no tenir inspiració i del no-res anar fent.

—Respecte al *Bes nagana*, l'anterior poemari, hi reconeixeu diferències?

—Potser sí. Són, diguem, graduals. No hi ha un tall. Però sí un afinament cap a un intent, encara al *T'hi sé* no hi és però hi vaig, de coses més elementals i senzilles.

—Per què li estireu les orelles a Eliot?

—Perquè, a part de l'obra que pugui tenir, és una icona, una mena de nom consagrat d'aquests que hi ha i està bé fotre-li alguna coça. I a part, el vers aquest primer de *La terra erma*, “L'abril és el mes més cruel”, també s'ha convertit en una mena de frase de samarreta. L'escrit que hi ha sobre això és una paròdia de la crítica literària, acadèmica. Eren ganes de jugar, també.

—Les ganes de jugar tenen molta força en aquest llibre...

—Sí, les ganes de jugar en l'art hi són sempre presents. És un joc. Que en el joc s'hi fiquin coses que fan mal o etcètera, bé, ja passa amb alguns jocs.

—Però creieu que la mirada sobre la poesia, encara avui, és massa sagrada?

—La meva, no. Crec que és una visió equivocada. Al conjunt de l'art, de la literatura, del que sigui, si mires tot el que hi ha, n'hi ha de tots colors, des dels més frívols fins als d'aquella profunditat frívola. N'hi ha que es riuen del mort i del qui el

vetlla i n'hi ha que són seriosos com una mala cosa. I no hi desentonen els pallassos.

—En aquests perfils que heu dibuixat, en quin us posaríeu?

—Jo vull tocar els dos extrems. Jo sóc pallasso però jugant amb la veritat i la mentida, tota la juguesca de la vida.

—Us fa ràbia que us classifiquin com “el poeta-que-recita” i prou?

—Em fa ràbia en el sentit que ells s'ho perden. Com si jo banalitzés la cosa seriosa... Però és igual. Jo faig aquesta forma d'art que és amb la paraula, i la paraula té un so, una entonació i un gest i jo hi fico tot. No em limito a la representació gràfica de la paraula. Jo escric com els antics

d'abans de la invenció de l'escriptura. Hi ha hagut milers i milers d'anys que s'ha escrit sense paper.

—També us poseu amb Pessoa —o amb qui el tradueix— per allò del “poeta és un fingidor”. El poeta no n'és, de fingidor?

—No, jo crec que fingidors són els empleats que han de fer bona cara davant de l'amo, els polítics que han de mirar la concurrència... Amb la poesia pots dir la veritat tranquil·lament. No és qüestió de fingir o no fingir, és qüestió de dir què hi ha i a veure què.

—Al llibre hi ha tot de cites de poetes trobadors. És una tradició amb la qual us identifiqueu?

—Com a època, la que he llegit més a fons és la dels trobadors. És la literatura que m'hi ha acabat de ficar del tot, a escriure.

—Per què?

—Per un conjunt de coses, és complex. Primer vaig entendre què eren els versos, que haguera pogut entendre amb els romàntics o amb els moderns, però bé, vaig veure que la cosa medieval era una cosa més senzilla. Em pensava que era una cosa esotèrica escriure en vers. I amb aquests vaig veure que no era tan complicat i, a més, era l'època de les cançons dels Clash, que també són versos, i el Brassens... Però els trobadors, la civilització que representaven, el paper que té la cançó i la poesia en aquella societat, tot això em va fascinar. I la manera com fan servir les figures i la manera com construeixen... se'n pot aprendre molt, d'allò.

Anna Ballbona